

VLADA RS SPREJELA POROČILO IN PROGRAM DELA DRŽAVNE GEODETSKE SLUŽBE

Tomaž Petek

Na podlagi 15. člena Zakona o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/00, 13/01, 44/03 in 47/06) je Vlada Republike Slovenije na 111. redni seji dne 1. 3. 2007 sprejela Poročilo o izvedbi programa dela državne geodetske službe za leto 2006 in Program dela državne geodetske službe za leti 2007 in 2008 v okviru zagotovljenih sredstev za izvajanje rednih nalog geodetske službe.

Poročilo o delu Geodetske uprave Republike Slovenije je sestavljeno iz poročila o izvedbi programa dela državne geodetske službe za leto 2006, poročila o izvedbi letnega programa Geodetskega inštituta Slovenije za leto 2006 ter dodanih poglavij o realizaciji priprave podzakonskih predpisov in finančni realizaciji proračunskih sredstev Geodetske uprave Republike Slovenije.

Poročilo o izvedbi letnega programa državne geodetske službe za leto 2006 obsega poročanje o vsebinski in finančni izvedbi nalog, ki jih je Vlada Republike Slovenije določila na svoji 61. redni seji dne 16. 2. 2006. Vlada je nadalje na svoji 81. redni seji dne 6. 7. 2006 sprejela Program razgrnitve in obdelave podatkov o stavbah in delih stavb v besedilu, ki ga je pripravilo Ministrstvo za okolje in prostor pod šifro 3553-46/2006 z dne 4. 7. 2006.

V letu 2006 je Geodetska uprava Republike Slovenije pripravila predlog novega Zakona o evidentiranju nepremičnin in ostale akte oziroma predpise, ki jih je sprejela Vlada Republike Slovenije. V letu 2006 je Geodetska uprava Republike Slovenije aktivno sodelovala tudi pri pripravi predloga novega Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin, ki ga je pripravilo Ministrstvo za finance.

Poročilo o izvedbi letnega programa dela državne geodetske službe za leto 2006

Večina zastavljenih nalog v letu 2006 (razen že prej omenjene predstavitve razgrnitve in obdelave podatkov o stavbah in delih stavb) je bila realizirana v celoti. Pri tem velja posebej poudariti naslednje rezultate:

Na področju geodezije, topografije in kartografije so bila zaključena dela na vzpostavitvi osnovne konfiguracije omrežja stalnih postaj GPS. Nabavljena je bila potrebna oprema in izvedena njena namestitvev. V decembru 2006 je bila uradna otvoritev omrežja stalnih postaj GPS. Zagotovljeno je delovanje Službe za GPS, ki nadzira delovanje omrežja in posreduje podatke uporabnikom. Izvedena je geodetska izmera na več območjih za določitev transformacijskih parametrov na večini načrtovanih območij, z namenom priprave transformacijskega modela za prehod na novi koordinatni sistem. Izvedena je bila izmera gravimetrične mreže Slovenije, ki je del višinske

razsežnosti novega koordinatnega sistema. Izvedeno je bilo barvno digitalno aerosnemanje celotnega ozemlja Slovenije in prvič po letu 1975 je bilo območje cele Slovenije posneto v enem letu. Na podlagi aerosnetkov bodo do konca februarja 2007 izdelani novi ortofoti v barvni in infrardeči tehniki ter nov digitalni model reliefa z velikostjo celice 5 x 5 m za območje cele Slovenije. Vzporedno s projektom aerosnemanja, izdelave ortofotov in digitalnega modela reliefa je bil vzpostavljen postopek strokovne kontrole kakovosti vseh izdelkov tega projekta, prek katerega se izdelki redno preverjajo. Začeta je obnova državne topografske karte merila 1 : 50 000. V skladu s standardi EuroGeographics so bili pripravljene podatki za evropsko zbirko topografsko-kartografskih podatkov za raven merila 1 : 250 000 (EuroRegionalMap) in obnovljeni podatki za evropsko zbirko podatkov za raven merila 1 : 1 000 000 (EuroGlobalMap). Nadaljevala so se dela Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen in pri vzdrževanju registra zemljepisnih imen. Izveden je bil zajem topografskih podatkov ravni 1 : 5000 za 14 % ozemlja Slovenije in test terenske položajne kontrole teh podatkov. V organizacijskem smislu je bilo začeto vzpostavljanje sistema evidentiranja gospodarske javne infrastrukture. Izdelana je bila informacijska podpora za vodenje in vzdrževanje zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture, v zbirni kataster pa je bilo v letu 2006 prejetih 460 elaboratov za vpis in evidentiranih več kot 200 000 objektov gospodarske javne infrastrukture. Izvedena so strokovna dela pri prenovi zakonodaje s področja državnega geodetskega in topografskega sistema, z upoštevanjem besedila direktive Inspire. Pripravljena so navodila in priročniki za delo v novem koordinatnem sistemu, tako na klasičen način kot z uporabo satelitske tehnologije GNSS.

Na področju evidentiranja nepremičnin so bile v letu 2006 uspešno izvedene praktično vse načrtovane naloge. Pri tem so bili doseženi naslednji pomembnejši rezultati:

- Izvedena so bila vsa predvidena vzdrževalna dela, geodetske meritve in čiščenje vegetacije na državnih mejah z Italijo, Avstrijo in Madžarsko.
- Na področju skeniranja arhivskih podatkov je bilo v digitalno obliko pretvorjenih 826 000 dokumentov, kar predstavlja nekaj več kot 30 % vseh elaboratov geodetskih izmer.
- Pregled evidentiranih in neevidentiranih državnih in lokalnih cest v evidenci zemljiškega katastra je bil izdelan še za drugo polovico države.
- Izvedene so bile aktivnosti (priprava metodologij vzpostavitve in vodenja, priprava programske opreme) za vzpostavitev nove evidence registra nepremičnin.
- Izveden je bil prevzem in dopolnitev oziroma uskladitev podatkov dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč še za preostalo območje približno dveh tretjin države (1800 listov DOF 5000).
- Izdelane so prevedbene tabele za določitev bonitete zemljišč na osnovi vzorčnih parcel.

Na področju razgrnitve podatkov o stavbah in delih stavb je bila v letu 2006 sprejeta zakonska osnova za izvedbo razgrnitve (določila ZEN) in Program razgrnitve in obdelave podatkov o stavbah in delih stavb (sprejela Vlada RS na 81. redni seji dne 6. 7. 2006). V prvi polovici leta 2006 so se izvajale pripravljalne aktivnosti za izvedbo razgrnitve. Sprejeti program je podal osnovo za začetek operativne izvedbe razgrnitve. Aktivnosti razgrnitve na področju nestanovanjskih stavb in delov stavb so se začele po sprejetem programu, z razgrnitvijo

stanovanjskih stavb in delov stavb pa se je začelo 1. 12. 2006. Na **področju vrednotenja nepremičnin** so bili v letu 2006 obdelani in izboljšani podatki transakcij od 2003–2005, ki so bili prevzeti od Davčne uprave RS, iz sistema danih na promet z nepremičninami.

Izdelana je bila primerjalna analiza predlaganih modelov vrednotenja nepremičnin z mednarodnimi standardi, ločeno za posamezne vrste nepremičnin, kar je služilo za dokončno oblikovanje okvira sistema množičnega vrednotenja nepremičnin. Analizirane so bile variantne rešitve metodologij določanja indeksov cen nepremičnin.

Izdelan je bil logičen in fizičen model evidence trga nepremičnin, ki zagotavlja enovito in sistematično urejeno evidenco trga nepremičnin v Sloveniji.

Na podlagi prototipne aplikacije je bilo izdelano novo programsko orodje za testiranje in umerjanje modelov vrednotenja.

Na področju izdajanja podatkov je Geodetska uprava zagotavljala dostop do geodetskih podatkov številnim skupinam uporabnikov, tako v obliki potrdil, kart, izrisov, izpisov, spletnih vpogledovalnikov, spletnih posredovanj podatkov kot tudi z zagotavljanjem podatkov na okencih na 46 lokacijah. V distribucijo so vključeni novi geodetski podatki in dopolnjene ter izdelane nove programske rešitve za zagotavljanje dostopa do teh podatkov. Zagotovljena je bila možnost izdajanja potrdil upravnim enotam. Izvajane so bile promocijske in druge aktivnosti za informiranje in obveščanje uporabnikov in širše javnosti. Odkupljen je bil projekt GEOSS in zagotovljena so bila sredstva za izvajanje koncesije za upravljanje območja GEOSS. Izdelan je bil prototip portala prostor kot slovenskega prostorsko-podatkovnega geoportala, skladno s predlagano direktivo INSPIRE, ter izvedene so bile študije o prehodu metapodatkovnega sistema na mednarodni standard ISO 19115. Delno je bila prenovljena Slovenska geodetska zbirka na gradu Bogenšperk.

Na področju informacijske tehnologije je bila razvita infrastruktura za spletne servise, v skladu s priporočili OGC in v skladu z ISO-standardi. S tem je omogočen razvoj novih storitev za uporabnike in za standardiziran dostop do podatkov.

Programa dela državne geodetske službe za leti 2007 in 2008

V programu državne geodetske službe za leti 2007 in 2008 je Geodetska uprava RS zapisala naslednje strateške cilje in naloge.

Strateški cilji podpirajo razvoj celovitega nepremičninskega sistema in razvoj nacionalne prostorske podatkovne infrastrukture z namenom zagotavljanja osnovnih in izvedenih podatkov ter storitev vsem uporabnikom, zlasti pa za podporo izvajanju politike urejanja prostora in okolja, zemljiške in kmetijske politike ter učinkovitega gospodarjenja z nepremičninami.

Evidentiranje nepremičnin

Posodobitev evidentiranja nepremičnin:

- pospešiti informacijsko prenovo sistema nepremičninskih evidenc tako, da bo omogočena medsebojna povezava zbirk podatkov o nepremičninah.

Izboljšanje podatkov o nepremičninah:

- dokončati razgrnitev podatkov za vpis podatkov o stavbah in delih stavb v register nepremičnin in kataster stavb ter za vpis številke stanovanj v centralni register prebivalstva in register stalnega prebivalstva;
- vzpostaviti, voditi in vzdrževati register nepremičnin;
- nadaljevati s pripravo strategije na področju evidentiranja nepremičnin, ki bo predvidoma dokončana v letu 2008;
- optimizacija tehnoloških in postopkovnih modelov sanacije podatkov, evidentiranih v zemljiškem katastru, in izboljšanja podatkov, evidentiranih v katastru stavb;
- poenostavitev postopkov in s tem racionalizacija poslovanja zemljiškega katastra in katastra stavb glede na Zakon o evidentiranju nepremičnin;
- operativna izvedba izboljšanja podatkov zemljiškega katastra (nova izmera);
- vzpostavitev dejanske rabe zemljišč in bonitete kmetijskih in gozdnih zemljišč.

Državna meja:

- urediti vodenje in vzdrževanje mejne dokumentacije;
- vodenje in podpora delu mešanih komisij za vzdrževanje državne meje;
- redno vzdrževati mejne oznake;
- pripravljene geodetske podatke, ki bodo podlaga za določitev državne meje z Republiko Hrvaško. Če bo sprejet meddržavni dogovor o poteku meje in bodo podpisane ustrezne meddržavne pogodbe, bo začeto tudi označevanje in izmera meje v naravi, za kar bo treba zagotoviti dodatna proračunska sredstva.

Množično vrednotenje nepremičnin**Vzpostavitev službe za množično vrednotenje nepremičnin:**

- zaposlitev strokovnjakov na področju množičnega vrednotenja nepremičnin;
- izvedba splošnega izobraževanja v skladu z zakonom o množičnem vrednotenju nepremičnin;
- zagotovitev specialističnega izobraževanja za posamezna vsebinska področja množičnega vrednotenja nepremičnin.

Izvedba generalnega vrednotenja nepremičnin:

- vzpostavitev evidence trga nepremičnin;
- razvoj metodologije indeksiranja cen in vrednosti nepremičnin;
- dokončno oblikovanje in umerjanje modelov vrednotenja vseh skupin istovrstnih nepremičnin;
- vzpostavitev zbirke vrednotenja nepremičnin;
- uskladitev modelov vrednotenja nepremičnin z občinami.

Izvedba pripisa vrednosti nepremičnin:

- poizkusni pripis vrednosti vseh nepremičnin;
- razgrnitev modelov vrednotenja nepremičnin na krajevno običajen način;
- obveščanje lastnikov nepremičnin o vrednosti nepremičnin;
- reševanje pripomb in predlogov na pripisane vrednosti nepremičnin.

Državni geodetski in topografski sistem**Državni geodetski in topografski sistem**

- zagotavljati delovanje GPS-službe in razširjanje podatkov za izvajanje GPS-meritev;
- uvesti uporabo GPS-tehnologije pri meritvah v zemljiškem katastru in katastru stavb ter pospešiti uvajanje uporabe GPS-tehnologije pri vseh ostalih geodetskih meritvah in pri drugih uporabnikih;
- uvesti sistem zaračunavanja storitev Službe za GPS z dodano vrednostjo;
- zagotoviti vse pogoje za prehod iz obstoječega državnega koordinatnega sistema in projekcije v nov koordinatni sistem (ponovitev EUREF-izmere, nova kartografska projekcija, programska oprema za transformacije za uporabnike);
- pretvorba podatkovnih baz GU v novi koordinatni sistem;
- uvedba nove kartografske projekcije;
- definicija topografskega sistema in vzpostavitev topografske baze podatkov, vključno z bazo podatkov GJI.

Izdajanje podatkov

- izdajanje vseh podatkov in uradnih potrdil geodetske službe iz sistema distribucije na vseh enotah geodetske uprave ter v nekaterih drugih državnih organih;
- razvoj sistema distribucije geodetskih podatkov z vključevanjem novih vsebin in novih storitev;
- vzpostavitev državnega portala kot nacionalne vstopne točke za geodetske podatke;
- seznanjanje domače ter tuje javnosti z dejavnostjo državne geodetske službe;
- kakovostno informiranje uporabnikov o geodetskih podatkih in storitvah;
- nadgrajevanje sodelovanja z zasebnim sektorjem na področju uporabe podatkov in z oblikovanjem novih storitev;
- zagotavljanje upravljanja območja GEOSS kot območja posebnega družbenega pomena.

Informatika**Izboljšati razpoložljivost, zanesljivost, varnost in obvladljivost informacijskega okolja**

- s standardizacijo in poenotenjem informacijskega in komunikacijskega okolja;
- z izboljšanjem nadzora delovanja in upravljanja informacijske tehnologije;
- z zagotavljanjem obveščanja, izmenjave in objav informacij ter dokumentov prek internega

portala;

- z vzdrževanjem elektronskih zapisov na različnih medijih;
- z vzpostavljanjem standardnih gradnikov za povezovanje evidenc.

Koordinacija informacijskih in komunikacijskih rešitev na področju geodetske službe.

Izobraževanje

- zagotavljanje izobraževanja zaposlenih s poudarkom na specializiranih programih izobraževanj na delovnih področjih državne geodetske službe;
- izvajanje specializiranih izobraževanj za uporabnike geodetskih, prostorskih in nepremičninskih podatkov in storitev.

Mednarodno sodelovanje

- aktivno sodelovanje z mednarodnimi institucijami na področjih delovanja državne geodetske službe;
- geodetska služba bo v sodelovanju z Ministrstvom za obrambo sledila usmeritvam zveze NATO z upoštevanjem interoperabilnosti pri pripravi topografskih in kartografskih izdelkov;
- sodelovanje predstavnikov državne geodetske službe v bilateralnih in multilateralnih dogodkih Ministrstva za obrambo na področju kartografije in drugih geoprostorskih zadev;
- strokovno sodelovanje z drugimi državami v povezavi z zasebnim sektorjem;
- priprava mednarodnih strokovnih zasedanj v Sloveniji (EuroGeographics, Permanent Committee on Cadastre in European Union).

Zaključimo lahko zgolj z mislijo, da bo za realizacijo zastavljenih nalog potrebno zavzeto angažiranje vseh sodelavcev na GU.

Tomaž Petek

Geodetska uprava Republike Slovenije

E-pošta: tomaz.petek@gov.si